

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15,-
CELOLETNO DIN 60,- ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTINO / OGLASI PO
ČENIKV / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150,-
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNOSTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI DOPIŠI SE NE PRIOBČV
TEJTO / POŠTINA PLAČANA V COTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

Govor prote Pere Milivojevića.

V nekem drugem članku današnje številke našega lista omenjamo škandalozno postopanje rimsko-katoliških duhovnikov napram nam, ki je v bistvu in po dejanju vse kaj drugega, kakor pa katoliško. V tem članku pa hočemo dobesedno približati govor prote Pere Milivojevića, ki je na svečan način blagoslovil prapor Orjune Sava Mala. Govor se je glasil:

»V imenu Očeta in Sina in Sv. Duha posvečujem z blagoslovljeno vodo to zastavo, katera predstavlja one velike namene, ki so poznani kot cilj Organizacije Jugoslovenskih Nacionalistov.

Posvečujem in blagoslovim ta prapor, da bodo vsi ti, ki bodo stali pod njim, gledali vedno na njega kot na simbol, iz katerega bodo črpali moč za dovršenje velikega dela radi katerega so se zbrali pod njim in da ne bodo nikdar opešali v svojem plemenitem delu za očuvanje vseh pridobitev, ki si jih je stekel naš edinstveni narod s svojim Ujedinjenjem.

Posvečujem in blagoslovim to znamenje, da se bodo zbirali pod njim vsi pošteni sinovi našega naroda, ki bodo stali nad vsemi osebnimi strankarskimi, razrednimi in verskimi interesi, ki bi razdeljevali našo veliko državno zajednico, ki je bila plačana s predragoceno krvjo naših očetov, naših sinov in bratov.

Posvečujem in blagoslovim ta prapor, da bodo vsi oni, ki bodo stali pod njim, mirili medsebojne strasti, utrjevali v naši zemlji mir in da bodo podali pravo bratsko ljubezen vsem. Dalje, da bodo širili med narodom zavest o dolžnostih napram Domovini, ki bo na ta način napredovala in postala slavna, polna veselja in zadovoljstva za slehernega njenega sina.

Posvečujem in blagoslovim to zastavo, da bo strah in trepet vsem onim, ki bi hoteli od makar koje strani in na makar koji način ogroževati bitne interese narodne bodočnosti — edinstva naroda in države.

Posvečujem in blagoslovim jo pa tudi radi onega velikega cilja, ki je vtisnjen na njej z dvema besedama: »Za Nacijo!« kar znači, da bo očuvala vse ono, kar je cili vsakega člana, sinu našega naroda, naše

države in velike Domovine. To je, da se bo v njej čutil vsakdo neodvisnim in svobodnim ter da se bo zavedal, da je na svoji zemlji in v svoji hiši, v kateri je vse očuvano po enem in skupnem zakonu, ki se bo spoštoval in vršil.

Posvečujem in blagoslovim ta prapor, da bo samo vse združeval in nikdar delil. Posvečujem ga, da bodo preželi vsi oni, ki so že in ki še bodo pod njim stali, s plemeniti mislimi, s plemenitimi željami in z voljo delati v dobro države in našega naroda.

Posvečena je velim, da se boste pod njo i vi posvetili in očistili vsega onega, kar bi zamoglo kaliti vaše duše in jih odvracati od plemenitega cilja vaše organizacije, ki bo lahko samo z nesebičnim delom svojih članov zamogla doseči to, kar si je postavila za nalogo in na praporu z besedami »Za Nacijo!« najlepše in najjasnejše povedala.

Ni slučaj, da sprejemate vi to blagoslovljeno zastavo iz rok cerkve, kajti bila je to vaša želja in ker cerkev blagoslovlja vsako dobro željo, vsako dobro podjetje in delo. Blagoslovlja je tudi to znamenje, ki vam ga sedaj predajam z željo, da vam bo največja svetinja, ki jo čuvate vselej in proti vsakomur čvrsto in odločno, kot borci, ki so pripravljeni žrtvovati vse za splošno dobro.

Izročam vam to blagoslovljeno znamenje in vas prosim, da nikdar ne pozabite, da je ta prapor simbol ljubezni in mira. Cerkev, ki propoveduje mir, ljubezen in slogu, vam proži to znamenje, da podjete pod njim med narod. Za brezumne pa, ki pozabljajo, da so bile naše narodne pridobitve stečene s predragocenimi žrtvami, naj bo ta prapor znamenje strahu. V tem imenu vas pozdravljam kot rod, ki bo hodil po novih, ravnih potih v slavo kralja, veličino države in srečo ter blagostanje vsega našega naroda.

Živel in Bože naj vam pomore pri vašem plemenitem delu!

Tako besede prote Milivojevića. Primerjajte pa sedaj z njimi z besnim sovraštvom prežete članke škofovega lista in govore njegovih posvečenih zelotov. Sodbo si potem lahko ustvarite sami!

Univerza.

Zadnje dni je naš domači tisk mnogo pisal o ljubljanski univerzi; gre za vprašanje, je li ljubljanska univerza klerikalna ali ne, je li slovenska ali ne.

Kakor izgleda nameravajo politične stranke uvesti na ljubljanski univerzi iste metode, kakor so na zagrebški univerzi v rabi, kjer se slušatelji, mesto da bi se bavili s svojimi posli, medsebojno pretepaio in prepirajo, kjer si profesorji, mesto da bi se bavili z znanostjo, najvišjim ciljem univerze, medsebojno razbijajo glave, mečejo glasovne žare v glavo itd. Ne glede na to, so li take metode okusne in dostojne, pribijamo le to, da take stvari niti najmanj ne pospešujejo napredka univerze kot nositeljice znanosti in da nikakor ne dvigajo ugleda naših vseučilišč, za katerih ugled se šele borimo.

Znano dejstvo je, da niso znanstveniki skoro nikdar politiki. Če pa poskušajo delovati tako na znanstvenem kakor tudi na političnem polju, postanejo površni znanstveniki in površni politiki ter škodijo i znanosti i politiki.

A pri nas se skuša vsako stvar politično pobarvati. Naši strankarji so zadnje čase pričeli vsako stvar motriti iz strankarskih vidikov, ter se n. pr. prepirajo, je li največji slo-

venski literat klerikalec ali naprednjak. Tako si prisvajajo avtoritativno sodbo o vprašanjih, na katera bi mogla odgovoriti le znanost, ne pa politika.

Ljubljanska univerza doslej še ni stopila v stopinje zagrebške univerze. Radi tega more tudi že po kratkih petih letih obstoja s ponosom gledati na svoje znanstvene publikacije, na svoje znanstvene časopise in na lepo množico razprav, katere so raztresene po raznih evropskih znanstvenih revijah. In to v času, ko so gnočne prilike za znanost izredno težke. Mimogrede omenjeno, gleda Orjuna na to znanstveno delovanje ljubljanske univerze z drugačnimi očmi kakor kak zavidni pamfletist. Mi gledamo s ponosom na našo najmlajšo univerzo in vemo, da je vse, kar iz nje vzraste, plod naše zemlje in v vsled tega jugoslovanske. Mi, jugoslovanski nacionalisti se ne obdajamo s kitajskim zidom, ker smo mnenja, da je jugoslovansko kulturno edinstvo neizbežno in da je vprašanje časa, koliko bo Slovenija doprinesla v jugoslovansko kulturno zajednico, odvisi le od širokogrudnosti njenih sinov in pa od tega, v koliko se bodo mogli slovenski kulturni krogi odtegniti škodljivemu vplivu politike.

Politiki priznavamo tudi dobra svojstva, toda to le tedaj, če ostane v svojem področju, če je poštena in če se ne izpremeni v strastno zagrizenost. Če pa prestopi politika svoje meje, pa naj bo to n. pr. demokratska ali klerikalna, postane

strup, kateri umori vse, česar se dotakne.

Vsi pišejo in trdijo, da jim leži na srcu procvit ljubljanske univerze. Ako je našim politikom resno do tega, naj jo ne vlačijo v politiko in naj jo pustijo pri miru.

Osnovanje Saveza Akadem. Orjun.

Namen Akademskih Orjun je, da iz vrst akademske omladine ustvarja zdravo, pošteno in zavedno nacionalistično inteligenco, ki bo samostojno, brez grehov in predsodkov stare generacije, s svojo voljo in znanjem, stopila v javno življenje in delovala v duhu nacionalistične jugoslovanske kulture.

Da se pa doseže ta cilj, je treba čim ožjega sodelovanja med našimi klubi, ki naj nastopajo edinstveno in disciplinarno ter razvijajo živahno delo v kulturni, publicistični in propagandistični smeri, a to ne samo med akademsko omladino, temveč tudi med širokimi sloji naroda.

Doslej naše delo ni bilo edinstveno. Na eni strani je manjkalo vezi med posameznimi našimi klubi, na drugi strani pa pri naših članih ni bilo pravih razumevanja nalog, položaja in važnosti naše organizacije. Dogajalo se je celo v konkretnih slučajih, da so bili naši člani v kritičnih momentih na univerzi opredeljeni po strankarskem mišljenju, tako, da so si sami Orjuna medsebojno nasprotovali. Z ozirom na to je mogoče predpostavljati, da bi eventualno naši klubi kot taki mogli zavzemati v splošnih akademskih in v posebnih vprašanjih različna stališča, razumljivo pa je dalje, da bi taki pojavi škodovali, ne samo ugledu naše organizacije, temveč tudi njenim ciljem. Da pa dosežemo čim večji in čim sigurnejši uspeh pri delu naše organizacije in pri delu celokupne akademske organizacije Orjuna in da se izognemo nesporazumljenjem, so predstavniki naših klubov na beograjski, zagrebški in ljubljanski univerzi sklenili, da se osnuje Savez Akademskih Orjun. V to svrhu naj bi se ob priliki razvija prapora ljubljanske Orjune, dne 19. marca t. l. prvič sestali zastopniki teh Akademskih klubov, da stvarno pretresajo to vprašanje. V predhodnem dogovoru, ki se je vršil 1. februarja t. l. v Beogradu ob priliki razvija prapora savanske Orjune, je bilo po-
 verjeno pripravljati delo za ta Savez ljubljanskemu Akademskemu klubu Orjuna, ki bo v najkrajšem času sestavil načrt za delovanje Saveza. Doslej še nimamo točno izvršenega načrta, ker ta se bo sestavil po posameznih referatih in po zaslišanju mnenj posameznih klubov, po mišljenju pripravljalnega odbora so bile naloge Saveza — v glavnih konturah tele:

Nujno je potrebno medsebojno sodelovanje vseh Akademskih klubov in vez s srednješolci Orjuna, da se tako doseže cilj organizirane jugoslovanske omladine, da se namreč s preračunanim in sistematskim delom, v duhu programa Orjune, stori nova nacionalistična generacija, ki naj ponese v politično življenje novih idej in nove, zdrave, pozitivne energije. Moramo vzgajati ljudi, ki bodo v prvi vrsti samo jugoslovanski nacionalisti in ki jim bo najvišji postulat dobro države in naroda. Tej konceptiji naj bodo podrejeni vsi drugi interesi, ker Jugoslavija potrebuje ljudi širokih vidikov in poštenih src, ki jo bodo osvobodili od more partizanstva, sebičnih interesov in boleznih ambicij.

Da se pa v vsem doseže uspeh, je nujno potrebno, da vsi naši akademiki zastavijo vse svoje sile za doseg tega cilja, da pri vstopu v Orjuno pustijo na strani vse strankarske in osebne interese. Zato pa je treba, da je vsak naš član organiziran edino v Orjuni in ne sme aktivno sodelovati v strankarskih klubih. Mi se zavedamo, da ima naša organizacija toliko važnosti in toliko življenske moči, da more nuditi vsakemu mlademu intelektualcu široko delavno polje v politični in kulturni smeri.

Predvsem se mora uvesti stroga disciplina, ker brez nje, v organizaciji kot je naša, ne more biti smotrenega dela. Naš član ne sme nikdar biti v dilemi, kaj naj dela, ker zanj obstoji le dolžnost, da se brezpogojno drži onega, kar je v soglasju s programom Orjune.

V vseh naših klubih se morajo ustanoviti (v kolikor se to še ni zgodilo) kulturne, literarne, propagandne in četniške sekcije, ki naj bodo stalno med seboj v zvezi. Razen tega bi se osnovala v klubih samih ferijalne sekcije, katerih člani naj bi bili vpisani v »Ferijski Savez«. V počitnicah naj bi člani all potovali, da spoznajo državo, ali pa bi, če ostanejo doma, morali posvetiti vse svoje sile domači mestni organizaciji, a če te ni, poskrbeti, da se čimprej osnuje.

Članj Saveza Akademskih Orjun bodo naši klubi na univerzah; tam kjer teh klubov še ni, se mora začasnno osnovati poverjenstvo. V tesni zvezi z Akademskim Savezom bo tudi srednješolski Savez Orjun. Na čelu Saveza bi bil Centralni odbor, sestojel iz dveh delegatov vsakega posameznega kluba in še en član, ki bo izvoljen iz onega mesta, kjer bo sedež Centralnega tajništva. Centralno tajništvo bi sestajalo iz predsednika, tajnika in blagajnika, ki bi bili voljeni med delegati onega mesta, kjer se nahaja sedež Saveza. Centralno tajništvo bi bilo izvršni organ Centralnega odbora, ki naj bi se periodično in v važnih momentih sestajal po dogovoru. Od dveh delegatov v Savezu mora eden biti predsednik dotičnega kluba. Po dva delegata (člana Centralnega odbora) na vsaki univerzi bi bila ekspozitura Centralnega tajništva.

Vsako leto bi se vršil kongres Saveza.

Finančna sredstva bi bili prispevki posameznih klubov in eventualni drugi dohodki.

Delalo naj bi se na to, da ustanovi Savez svoje literarno politično glasilo, po priliki pa naj izdaja tudi brošure.

To naj bi bila samo začasna skica Saveza, sestavljena samo kot prva direktiva, a do konca februarja se bo to vse do podrobnosti uredilo.

Treba je, da se končno vzbudi naša zavedna in nacionalna univerzitetna omladina in da kot en moč v strnjanih vrstah poide naprej za dobro in veličino domovine.

Kulturna sekcija Akademskoga kluba Orjuna.

Kupujmo in podpirajmo izvršno

Kolinsko cikorijo

domači izdelek.

„ITO“ pasta za čiščenje zob ohrani zobovje lepo in zdravo.

Usnjeni papir „Koreskin“.
THE REX CO., Ljubljana.

O B L E K E
O B R O K E
O B E R N A T O V I C

Quid prodest?

Brezmejno je sovraštvo nekaterih klerikalnih farizejev — duhovnikov, ki ne morejo odpustiti človeku niti preko groba tega, da je bil pošten nacionalist in odločen Orjunaš. Dne 14. februarja je umrl v Slov. Bistrici eden naših najvrlejših članov, brat Lojze Pintar, kojega pogreb se je vršil dne 11. t. m. Pogreba so se udeležili tudi naši člani v kroju. Ko bi se imel pričeti pogreb, je znani politični hujšak dekan Cerjak naznanil, da duhovščina ne pojde s pogrebom, ako se ne odstranijo Orjunaši. Na intervencijo br. dr. Snuderla je kaplan Stipler izjavil, da sta s kaplanom Šolincem v tem solidarna, da bo pogreb ali cerkven z duhovščino ali pa z Orjuno brez duhovščine. Na ugovor, da so v smrti vsi enaki in da je pred smrtjo vse odpuščeno, je rekel kaplan Stiper: »Ali mi ne spadam skupaj!« se obrnil in šel. Dekan Cerjak pa je zopet dejal, da gre za pogrebom le pod pogojem, da dr. Punčnik ne bo govoril ob grobu. Kaplanov pa da baje ne bo šilil. Vse to so izjavili ti namestniki božji z največjim cinizmom in še pri tem skomizali z rameni. Deputacija pa je bila odločena, da raje pusti pogreb brez takih duhovnikov, kot pa da bi se vršil brez Orjune. Ko se je dr. Punčnik odrekel besedi, je šel šel dekan za pogrebom, a s tako očitno pasivno rezistenco, da se je vse navzoče občinstvo zgražalo. V svojem sovraštvu je šel celo tako daleč, da je takoj po končanem opraviilu odšel, ne da bi počakal konca. Po njegovem odhodu so sledili še govori in med njimi tudi govor br. Reje, ki se je poslovil od prerano umrlega v imenu Orjune.

Prejeli pa smo poročilo, da je bilo enako tudi pri pogrebu brata Humra, kjer pa ta bes sfanatiziranih in nam čisto nerazumljivih hlapcev božjih ni prišel tako do izraza.

Navedli pa smo s tem samo dva drastična slučaja, te nebrzdane upornosti, nestrpnosti in besnega sovraštva katoliške duhovščine proti Orjuni. Kajti danes je že prišlo tako postopanje med duhovni v Sloveniji v navado. Tako, da ni danes nič posebnega, če katoliški duhovnik, ki zagleda pri pogrebu pogrebce drugega političnega prepričanja, odreče blagoslov in cerkven pokop mrlja.

Posledice vsega tega pa so, da se vedno bolj odvracajo ljudje od cerkve, ki jih s takim početjem peha v odpad in ateizem. Radi njih pa se tudi dan za dnevom pogloblja prepada med duhovščino in inteligenco, ki naj bi bila bolj religiozna in manj politična, kakor je dosedaj. Dotlej pa velja o tej duhovščini, ki očita nam grehe in celo nevero, izrek: »Clerc, primo cura te ipsum!« Duhovniče, ozdravi najprej sebe, nato pa prični z drugimi!

Teror.

Ni je bilo menda pri teh ventvah besede, ki se ne bi bolj izrabljala, kakor teror. Vsi opozicijski časopisi so bili polni napovedi o terorju, ki se bo izvrševal nad blagimi opozicijskimi volilci 8. februarja. Napovedovali so strahovlado in krvoprelitje, ki naj bi z ognjem in potoki krvi zadušila »svobodni izraz volje ljudstva«. Dolžili so vse, ki niso bili v njih taboru, da pripravljajo ta strašna dejanja, ki naj bi

pahnilo Jugoslavijo na nivo najboljši znanstvenih držav Južne Amerike. Posebno in v prvi vrsti pa so naprtili te pavšalne obdolitve Orjuna, o kateri so raznesli po deželi glas, da bo »z bombami in ognjem ubijala ljudstvu v glavo strah in trepet pred režimom P. P. in ga s svojimi zločinskimi čini pridržala doma.«

Prišel je groze polni in tako krvavo naslikani 8. februar. Z napačnostjo in silno radovednostjo je pričakoval narod prvih poročil o poteku teh volitev, a še z večjim in še z nestrpljivim pričakovanjem pa prvih glasov o terorju in akcijah Orjuna na deželi. Širile so se še vedno krvave vesti in klerikalni agitatorji so begali med narodom in ga rotili da se dvigne kakor en moč proti bližajočim se orjunaškim avtomobilom.

Volitve so se nagibale h koncu in pričeli so se razširjati že prvi volilni rezultati. Od nikjer pa ni prišlo niti najmanjšega glasu in poročila o s tako gotovostjo napovedanih orjunaških grozodejstvih in terorju. Volitve so bile končane. Orjuna pa je molčala in ni ga bilo v Sloveniji moža, ki bi zamogel trditi, da mu je radi Orjuna na dan volitev padel le las z glave.

Molčali smo pred volitvami, najsi smo bili dobro poučeni o teh zločestih napovedih klerikalcev, ker smo hoteli narodu dokazati brezprimerna lopovstva blagoslovljenih obrekovalcev, baš z našim mirnim in nevtralnim nastopom pri volitvah. Ožigosati pa moramo danes to podlo postopanje, s katerim ustvarjajo klerikalni agitatorji med narodom nerazpoloženje proti Orjuni. Gospodje okoli »Slovenca« in »pacifistično napredne SLS« so bili prav dobro poučeni o našem stališču napram volitvam, ki smo ga tudi javno objavili v našem listu. In vendar so trosili med narodom te gorostasne laži, ki bi lahko povzročile nedogledne posledice.

Opozarjamo pa jih, da so bili na ta način samo enkrat blati Orjuna, ker jim je ta to mirno dopustila. Uverjeni pa naj bodo, da je bil to prvi in zadnji slučaj! Kajti Orjuna ima že tudi navzlic vsej svoji naravnost nepopisni potrpežljivosti in neizmernemu samozatajevanju že tudi dovolj vseh teh »kulturnih bojnih sredstev SLS«, ki bodo naleteli prav kmalu na tako energično protirožje, da bo to zaprlo glas in najbolj zgovornemu »Slovenčevcu«.

NACIONALISTI, INSERIRAJTE V »ORJUNA«

Über Simulation von Geistesstörung.

Von Dr. phil. und med. Alfred Šerko, Oberarzt.

Dobili smo v roko knjigo z gornjim naslovom, da jo primerno ocenimo. Delo, ki po naših informacijah na žalost ni našlo pravega razumevanja v svetovni javnosti, nam obširno razlaga, kako se na najprijateljski način ozdravi vojaka, ako simulira duševno bolezen. Resume cele razprave je ta: Vzame vojaka, ki ga kot umobolnega privede v bolnišnico in mu vbrizga apomorfina, ki povzroča močno bljuvanje. Če pacient po tej injekciji bljuva naprej, kakor smo v Avstriji rekli »ibte«, ne da bi se pritožil ali pa šel »vase«, potem je res bolan. Če mu pa bljuvanje sčasoma postane preneumno, potem je na simulant.

Stvarno, strokovno kritiko o tej novi metodi na polju »universae medicinae« prepuščamo strokovnjakom. Pripominjamo le, da nas ta metoda zelo spominja na »šraufanje«, prstov, ki so ga baje zgrešili Orjunaši nad mučenikom slovenskega komunizma sodrugom Juvanom. Usojamo si le še iz znane orjunaške človekoljubnosti priporočiti umobolnim poleg apomorfina še prvovrstne »šraubstoke«. Mogoče bi se pa tudi v starih zbirkah inkvizicijskega mučilnega orodja našla še temu enaka sredstva kakor so španski čevlji, železna devica itd. Tudi bi bilo dobro, da bi se na apomorfina opozorilo fašiste, ki bi ga lahko namesto ricinovega olja upotrebljavali.

Prvenstvo pri tej izdajbi prepuščamo vsekakor g. dekanu slovenske medicinske fakultete dr. Alfredu Šerku.

Ta stran te važne razprave nas torej ne zanima več. Važno pa je in hočemo to tudi danes ugotoviti, da je g. dr. Šerko v času, ko so vsi pravi slovanski zdravniki, od katerih moramo tudi med Slovenci konstatirati lepo število, delali z vseni silami na razbiču Avstrije na ta način, da so ravno simultantom še celo izdajali spričevala in tako slovanski stvari mnogo koristili v tistem času torej, ko se je rušila Avstrija in gradila Jugoslavija tudi s simultantstvom, si je g. dr. Šerko ubil glavo, kako tej avstrijski bolezniki priti v okom. Kakor razvidimo iz razprave, ki je precej obširna, je v potu svojega obraza študiral vedno bolj naraščajočo kugo avstrijske države in končno kakor Arhimedes pri obrambi Sirakuze triumfalno zaklical — heureka! Našel sem ga, odkril sem ga, apomorfina bo zopet napolnil razroščene vrste avstrijske vojske. To je delal tisti g. dr. Šerko, ki je danes ena izmed špic opozicije »odkriti« zaveznik svobodomisleca dr. Korošca in mogočen steber »slovenske« univerze v Ljubljani, Res škoda, da je Avstrija premalu propala, sicer bi dala gotovo temu velezaslužnemu Oberarztu prihranek »von Apomorfine«.

PRIPRAVLJAJTE SE ZA BEOGRAJSKI KONGRES!!

LISTEK.

K.:

Iz prešlih dni.

Mili, nepozabni moj pobratim! Kolikokrat mi spomin nariše Tvojo drago sliko! Kolikokrat se domišlim srečnih dni svoje mladosti, ko sva skupaj junacevala v tujem, nam sovražnem svetu tako uboga, pa tako ponosna na našo jugoslovansko zavest, ki je tedaj skromno poganjala ravno v dijaških srcih. Kako zvest prijatelj si mi bil, kako lahko sem zaupal v Tebe, ki si ni stal tedaj vedno ob strani. Oj Cene! Sokole moj, nisi dočakal zlate svobode, padel si ravno tam, kjer je že vzhajalo naše sonce, ki so ga Tvoje umirajoče oči gotovo gledale. Tvoje telo je stihnelo. Tvoj duh pa živi v meni kakor tedaj.

Po drugi balkanski vojni se je začel objestno širiti nemški pritisk proti vzhodu. Živelimo tedaj v času »Princ Evgen marša«, ki se je ob vsaki slavnostni priložnosti v vseh javnih lokalih zelo izvalno razlegel. V Hercegovini so po 10-mesečni mobilizaciji nastopile zopet normalne razmere, v kolikor se je tam sploh dalo govoriti o normalnih razmerah. Nemštvo pa, ki je

dobilo z mobilizacijo novih sil, se je začelo v teh deželah skrajno objestno širiti. Hercegovina je bila tedaj v pravem pomenu besede avstro-madžarska kolonija. Posebno pa je tekmovala Avstrija v tem, kako bi čim prej dala deželi vsaj na zunaj nemško lice. Instinktivno so Nemci slutili srbsko nevarnost in hoteli graditi nasip do Adrije. Toda srbsko ekspanzijo ni bilo mogoče več ustaviti.

Koncem maja 14. leta je gostovala neka nemška gledališka družba v Mostaru in prirejala v prid germanizaciji gledališke predstave »Uranias« kinu. Poyodom neke take predstave je prišlo med tamošnjo omladnjo in nemškimi oficirji v gledališču samem do velikih izgrediv. Oficirji so demonstrirajočo mladino pretepali in tudi sicer z najprostejšimi izrazi žalili srbsko čustvovanje. Vseled tega nečloveškega nastopa oficirskega zbora je v mestu nastopilo zelo sovražno razpoloženje proti njemu.

Seveda so ti dogodki imeli tudi odmev v naši akademski mladini, ki se je tedaj ravno čvrsto začela v pravem jugoslovanskem duhu orientirati in organizirati. Lepega dne sem dobil tozadevno sledečo dopisnico:

Dunaj, 5. VI. 14.

Štovani g. kolega!

Ustlejd poznatih dogadaja u Mostaru izazvao je danas jugosl. akad. odbor sve oficirske učesnike na onim kravlima na dvoboju. Kao jedan od 10, koji su izabrani za eventualni slučaj si i Ti, pa Ti to stavljam do znanja. Poblize će Ti to reći Lapajne.

Uz bratski pozdrav

Tvoj Trbojević.

Spraševati mi ni bilo treba dolgo. Na Dunaju sta tedaj obstojala dva borbena kluba. Prvi je bil »Slava« s pretežno većino Čehoslovakov, ki mu je predsedoval prijatelj Pleško, drugi pa je bil »Mahan« z izključno jugoslovanskim članstvom pod mojim predstvom. Po kratkem dopisovanju smo sklenili, da se odpeljeva s pobratimom Cenetom na lice mesta v Mostar in določimo vse potrebno za končni dvoboj. In tako sva lepega dne odrinila iz Dunaja, seveda popolnoma tajno, ker smo se bali kakih mogočih policijskih protukrepov. Bogue ni bila baš prijetna pot. Jaz sem se jedva vrnil po 3-mesečni mobilizaciji in to ravno iz Mostara, kjer je tedaj bila moja garnizija, obasva bila neposredno pred izpitom in termin je

Političen pregled.

Jugoslavija.

Po dolgih letih brezplodnega in skrajno škodljivega političnega prepiranja in gostobesednega razpravljanja prehajamo vendar počasi k prvemu poizkusom pravega parlamentarnega dela. Vlada je pričela z zbiranjem in pripravljanjem materiala za prvo skupščinsko zasedanje, ki bo imelo več kakor dovolj dela. Pripravljajo se zakoni, ki jih že sedmo leto kruto pogrešamo in ki bodo dali temelje bodočemu napredku jugoslovanskega gospodarstva in razvoju vse države. Najvažnejši zakoni, ki pridejo sedaj v pretres in sprejetje so: Zakon o izenačenju zakonov, ki bo napravil konec demagoški akciji naših separatistov, ki neprestano povdarjajo, da plačuje Slovenija procentualno daleko večje davke kot ostali deli države. Dalje nujni in prepotrebni stanovanjski in invalidski zakon. V načrtu je tudi tiskovni zakon, ki kriči spričo apaskih manir opozicijskih novinarjev temeljiti remedijski. Upamo, da bo po tem zakonu tudi onemogočeno odgovorno uredništvo po poslancu, ki je baš Orjuni prizadejalo toliko zla. Poleg tega pa se pripravljajo še važni zakoni o ureditvi prejemkov državnih nameščenecv in upokojencev, poljedelskih kreditih in društvih.

To redno delo parlamenta bi pa na vsak način rada onemogočila opozicija, ki se ni strajala v tem namenu nobenih sredstev. Znanj so njeni izpadi po volitvah proti vladi, češ, da je zmagal opozicijski blok in da so uradni podatki lažnivi. Ti izpadi so bili seveda brez podlage. Danes molči opozicija o tem popolnoma in samo še naglašja vladni teror pri volitvah, o katerem so vedeli mnogo povedati zbrani šefi opozicijskega bloka v Beogradu, ki so tudi izdali po tem sestanku, ko so »izmenjali misli o položaju fraz in besed bogato poslanico na narod, ki se mu še vedno hoče besed mesto pravega dela.

Vendar pa je v opozicijskem bloku navzlic tolikanj povdarjani solidarnosti veliko centrifugalno gibanje. To se posebno odraža v poizkusih g. dr. Korošca priti skoro pod vsakimi pogoji v vladu, ki pa menda ne bo še tako hitro uspelo.

Rusija.

Rusija živi te dni pod dojmom nove rusko-japonske defenzivne in ofenzivne pogodbe, o kateri smo

pisali že v zadnji številki. Pogodba je bila baje podpisana v Pekingu in bo baje k njej pristopila tudi Kitajska.

Vsebina pogodbe.

Po tej pogodbi se je Rusija obvezala, da bo v slučaju ameriškega, angleškega ali francoskega napada na Kitajsko priskočila Kitajski z 200.000 vojakov na pomoč ter odstopila po petih letih Japonski proti dobavi vojnih ladij otok Sahalin. Izveščanje kitajske armade prevzamejo enakomerno Rusi in Japonci. Mirovno stanje kitajske armade se poviša na 800.000 mož in Kitajska postavi poseben indijski in tibetanski armadni zbor. Kitajska bo nabavljala vojni material le od Rusije in Japonske, in sicer od prve eno, od zadnje pa tri četrtine. Pogodba je sklenjena za 30 let in predstavlja vzhodno-azijski blok, ki je naperjen proti Ameriki, Angliji in Franciji, katere namerava polagoma čisto izrinuti iz Azije.

Italija.

Skrajni fašizem zopet pričinja energično nastopati. Zagovarja in propoveduje ga posebno novo izvoljeni generalni tajnik Farrinacci, ki je naglašal v svojem govoru v Cremoni, da se morajo pokoriti volji države, katero predstavljajo zaenkrat fašisti, vsi ostali sloji.

Mussolini je lahko obolel in ima njegova bolezen izvor v sporu, ki je nastal med njim in senatom. Ta mu namreč nasprotuje pri njegovi zasnovi načrta o reformaciji vojske, ki bi po tej postala šibkejša od fašistovske milice. Senat podpira v njegovem nastopu proti Mussoliniju tudi vsi generali, ki so v senatu.

Nemčija.

Rudniška nesreča v Dortmundu je bila ena največjih te vrste in je izgubilo pri njej življenje okoli 140 ljudi, ki so bili deloma zadušeni, deloma raztrgani.

Napetost med Nemčijo in Rumunijo še vedno narašča. Obstoj v tem, da Nemčija ne priznava Rumuniji svojih obveznosti, ki izhajajo vsled emisije nemških bankovcev za časa okupacije Rumunije. Nemška vlada se sklicuje na Dawisov načrt, ki ji prepoveduje vsako tozadevno akcijo, ki ni predvidena v njem. Rumunija pa zopet grozi z represalijami in hoče zapleniti vsa posestva Nemcev v svojem področju.

Dopisi.

Puč na Mirni. Pod tem naslovom je prinesel »Slovenec« v 35. številki dolg članek, v katerem brihtni poročevalec iz Mirne govori o neklih napadih Orjuna. Da, strah ima velike oči, g. kaplan. Se čudno, da niste videli kaj hujšega. Sicer so morale iti hlačke itak v perilo. Zahvalite Boga g. kaplan, da vas ni res roka pravičnosti zadela pri vašem zločinskem in protidržavnem delu. Ako bi vas Orjuna napadla, bi se vam malo slabše godilo, pa tudi da ste imeli s seboj mnogo vaših privržencev, kakor govorite v dopisu. V tem slučaju bi vam precej huda prešla. — Pač pa je bilo obratno! G. kaplan je s svojimi gardisti, oboroženimi s sekirami, motikami itd., napadel dva z opravičev se vračajoča fanta, ki bi ju pobili do smrti, da se nista pravočasno umaknila. Ali je to delo katoliškega duhovnika? Še pride dan plačila in takrat se bo malo drugače govorilo! Da, prav ste napisali: Narod rešuje, druge pobijajo, zgodovina pa bo pritisnila žig sramote in narodnega izdaistva. Tako bo z vami gospodje. — Povemo vam pa nekaj. Za vaše hujšakaško delo se bliža plačilo. Sodnija bo govorila. Konec mora biti vašega hujškanja in rovanjenja.

Konjice. Dne 17. januarja 1925 je priredila Mestna Orjuna v Konjicah svoj vsakoletni običajni ples. V lično opremljeni dvorani in stranskih prostorih »Narodnega doma« se je zbralo precejšnje število Konjčanov, pomnoženo z mnogobrojnimi gosti iz Maribora, Celja, Velenja in drugih bližnjih krajev. Zabava je bila živahna, ples animiran in gneten uspeh precej dober. Pogrešali smo sicer nekaj tržanov, ki so izostali bodisi radi pomanjkanja narodne zavesti ali iz osebnih razlogov. A šlo je tudi brez njih, kakor bo šlo tudi preko njih. Obžalovati pa moramo, da je bilo učestvstvo tako maloštevilno zastopano, dasiravno je imelo ravno ta dan do 5. ure popoldne zborovanje v Konjicah in zatorej najlepšo priložnost udeležiti se prireditve. Priznavamo, da so imeli nekateri več ali manj utemeljen razlog, da so šli z zborovanja domov, čudimo pa se, da so se nekateri, celo naši člani, izgovarjali s tem, da jih kliče domov, nujno narodno delo, ko jih je drugače že mnogokrat zaman klicalo. A pustimo one, ki se niso udeležili: de mortuis nil nisi bene« in spominimo se onih, ki so zadovoljno pripomogli k uspehu prireditve. Predvsem zahvala gospe pokroviteljici Minatičevi, ki je žrtvovala več večerov za priprave in vso skrb posvetila tudi med veselico gmetnemu uspehu ter gospodični Ledererji in sestram Kuharjevi, Kvasovi in Davidovi, ki so žrtvovali svoje proste ure za pletenje vencov in dekoracijo dvorane. Tudi njim gre enaka zahvala, kakor sestrji Kavčevi, kateri ni nobena žrtev prevelika, ako gre za prospeh Orjuna. Zahvaljujemo se tudi vsem cenjenim damam, ki so darovale za buffet, kakor tudi vsem posebnikom prireditve, zlasti naši vrli maribor-

CVETLIČARNA, NIZZA

LJUBLJANA ---- PREŠERNOVA ULICA ŠTEV. 30.

Dnevno sveže cvetje
na drobno in debelo.

* Sprejema naročila na šopke, vence, aranžmaje in dekoracije doboran.

FANI HVALA.

Takoj drugi dan po prihodu v Mostar sva poiskala zastopnika mostarskega oficirskega zbora. Bila sta to neki major 53. p. p. in kapetan mostarskega bos. p. p. Zadnjemu je bilo ime mislim Horak, na ime prvega pa sem pozabil. Moram tu poudariti, da sta naju sekundanta sprejela zelo kavalirsko. V glavnem se je kot voditelja nasprotno partije obtoževalo nekega majorja Kotschelta. Mostarci so naju opozorili, da je ravno on bil tisti, ki je na surov način psoval srbsko mater in da je tudi udrihal s sabljo po omladinah. Drugih krivcev pa imenoma niso mogli navesti in se nama je reklo, naj poskušava to izslediti pri zastopniški seji. Nasprotna sekundanta pa sta bila pri sebi zelo previdna in opreznata. Dopoldna sploh nismo prišli do nobenega rezultata. Povdarjala sta, da krivda ni nikakor na strani oficirskega zbora, da so pa isti vedno pripravljeni dati zadoščenje, toda samo tistemu, ki je bil resnično žaljen. Psovske majorja Kotschelta pa sta odločno zanikala in končno prinesla pismeno častno izjavo imenovanega, kjer isti pod častno besedo zanika, da bi bil psoval srbsko mater. Po dolgotrajnem razpravljanju nama ni preostalo drugega, kakor spraviti izjavo in podpisati protokol, da ni povoda za

ski in celiski akciji, ki je vzbudila med Konjičani veliko zanimanje in prizadejala tukajšnjim nemškutarjem precej strahu.

Iz Slovenjgradca. Primararzt Dr. Hans Harpf, Windischgraz. — Windischgraz, 28. I. 1925. — Wolgeboren Herrn I. I. hier. — Ich habe Sie schon ersuchen lassen, im Geschäftsverkehre mit mir sich der deutschen Sprache zu bedienen, da ich das neue Slowenisch oder gar Kroatisch nicht verstehe. — Ich bitte Sie daher, mir beiliegende Zusage schriftlich zu übersetzen und in hinkünftig für deutschen Briefwechsel sorgen zu wollen. — Hochachtungsvoll dr. Hans Harpf. — NB. Ich bitte auch zu bemerken, dass ich mich Hans Harpf schreibe. D. O.

To pismo je pisal zavednemu slovenskemu trgovcu v Slovenjgradcu človeku, ki ima na svoji hiši v Slovenjgradcu tablico z naslovom: »Dr. Jan Harpf, zdravnik.« S to tablico si je menda tudi ob pravi kupil pravico, da sme tudi v Jugoslaviji pobirati denar od nezavednih Slovencev, zraven pa zasramovati njih jezik.

Mestnemu odboru Orjune v Slovenjgradcu, ki je dobil pismo na vpogled, se je zdelo neverjetno, da bi njega avtor še danes ne vedel, da uživa gostoljubnost države, katere zemljevid ne pozna imena »Windischgraz«. Hoteč se prepričati, če ni morda zapadel v pozabljenost, sta jvila dr. Kraftu še tisto uro svoj obisk predsednik in tajnik mestnega odbora. V veži sta očistila obutev, saj to menda zahteva tablica ob vhodu v čakalnico z naslovom: »Punčke opucate«. Potpežljivo sta čakala dobro uro, predno sta prišla na vrsto, kajti gospod »Primararzt«, ki ne razume slovenske ali celo hrvaščine, se je ljubezno in gladko razgovarjal s strankami v slov. jeziku in tudi račun je povedal vsakemu slovenski.

Toda glej nesrečo! Dasi prej vso uro ni izpregovoril nemške besede, vendar je hipoma zopet pozabil slovenski in hrvaški, ko sta se mu predstavila funkcionarja Orjune s prošnjo, naj jima pokloni odtisk svoje štampiljke, ki sta jo tudi brez ugovora dobila. Štampiljka nosi napis: »Primararzt Dr. Hans Harpf, Windischgraz.«

Da ta obisk od strani Orjune ni bil zadnji, o tem se bode g. Harpf kmalu prepričal. Opozorjamo pa tudi politično oblast, naj mu preiskrbi potni list v avstrijski Windischgraz, to je Graz, kajti sicer bo Orjuna primorana vrniti gospodu zdravniku ljubeznost v obliki jugoslovenske štampiljke, katere odtisk bo nosil precej časa na svoji germanski koži.

Slovenjgradec. V nedeljo, dne 22. t. m. ob 20. uri se vrši v hotelu Gol prva večja prireditve mlade slovenjgraške Orjune. Po dramski predstavi »Charlesova teta« prosta zabava s plesom. Ker je od njene

prve prireditve nemalo odvisen nadaljni razvoj naše organizacije, vabimo k obilni udeležbi.

Litija. V soboto, dne 14. t. m. je priredila naša litijska organizacija svojo prvo zabavno prireditev, ki je kar najbolje uspela. Pri prireditvi so sodelovali domači člani in pa vrli tamburaši društva »Bratstvo«, ki so ves čas prav dobro in neumorno svirali. Vsa prireditve se je vršila v najlepšem redu. Pokazala pa je tudi vsem nasprotnikom, da so bili zaman vsi njihovi napori in naklepi, s katerimi so hoteli litijsko Orjuno uničiti in da so dosegli baš nasprotno — njen razmah in porast.

Moste. Zadnje čase so se razmere tudi v naši organizaciji izboljšale; posrečilo se nam je dobiti društveno sobo, kjer se bodo lahko vršili sestanki in seje in kamor bodo člani lahko hodili po informaciji. Seje in sestanki so se v zadnji dobi redno vršili — in priprave za kongres v Beogradu so v teku. Enega delegata smo poslali tudi na razvitje prapora Savamalske Orjune! Tudi nekaj novih krojev si organizacija nabavi! Žal, da mora nekaj mlajših bratov, vrlih in vestnih četnikov, k vojakom — želimo jim pri odhodu, da bodo vršili vojaško službo kot nacionalisti vestno in da se nam zopet zdravi in veseli po odsluženem roku vrnejo.

Orjuna Moste. V ponedeljek, 23. t. m. točno ob 1/8. uri redna odbojna seja, ob 8. uri na članski sestanek v društveni sobi! Ker se bodo obravnavale na seji in sestanku važne stvari, je udeležba za vse strogo obvezna! — Pozivamo tudi tem potom članstvo, da poravna zastalo članarino!

Okrilno življenje na Marsu. Tik pred zaključkom lista je prispela iz Londona sledeča brzojavka: Senzacija dneva je tvoril včerajšnji napovedani sestanek tukajšnjih astrologov, na katerem je predavala Miss Athanarastha, hčerka znamenitega indijskega astrologa, o življenju na Marsu. Predavanje je bilo v zvezi z slikami, ki jih je na dosedaj nepojasn način priklicala v izbočeno zrcalo. O aparatu čuva zaenkrat še strogo tajnost. Miss Athanarastha poleti v evropsko v petek v Evropo, kjer priredi še več predavanj. V torek, dne 24. t. m. nastopi tudi zvečer ob 20. uri v areni »Narodnega doma«, kjer priredi Mestna Orjuna Ljubljana veliko pustno maskarado »Orientalška noč«.

Pred kratkim smo čitali v listih o glasovitem apasu John Swaenku, ki ima navado že v naprej javiti, kje da bo izvrševal svoje zločine. Ker mu je v Parizu zmanjkalo posla, je odpotoval v Orient. Ko pa je izvedel, da se pripravljajo v Ljubljani Orientalška noč, je sklenil ostati do pustnega večera v Ljubljani ter nastopiti na tej prireditvi, to pot pa ne kot zločinec, temveč —?

Naš pokret.

Ljubljanska oblast.

Občni zbor Orjune Javornik. Preteklo nedeljo se je vršil dobro uspeh občni zbor te naše delavske Orjune, ki je pokazal, da naša misel navzlic vsem oviram in napadom naših sovražnikov, stalno in

časten nastop, kar nama je bilo tedaj zelo neljubo tembolj, ker sva računala sigurno na megdan, junački, sedaj pa napravila tako dolgo pot zaman. Pozneje pa nama je ravno ta rešitev častne zadeve prihranila obilo gorja.

Mostarci so končni zaključek te častne zadeve sprejeli z velikim ogorčenjem. Dolžili so majorja Kötschelta laži, vendar pa se ni upal nihče nastopiti kot priča v tej aferi. Dala sva jim spise na razpolago za eventuelne nadaljne ukrepe, kakor sem se pa pozneje informiral, je cela zadeva ostala tako kakor smo jo takrat zaključili. Drugi dan sva se po prisrčnem slovesu odpeljala preko Splita, kjer sva na svojo jezo prevzela v veselje družbi zavednih Splitčanov nekoliko veseljih dni, nazaj na Dunaj, poprej pa sva še sporočila tja brzojavno neugodno rešitev afere.

Drugi dan po moji vrnitvi pa sta počila v Sarajevu strela heroja Principa. Z njima pa je nastopila nova doba borbe za edinstvo in svobodo jugoslovenskega naroda. Jedva je minil mesec, pa sem prispejel znova v Mostar, takrat s povsem drugimi občutki. Prepotoval

sem Hercegovino in videl začetek Olgote srbskega dela našega naroda. Kdo popiše, kdo pove vse grozote, ki so se takrat vršile v tej tužni zemlji. Kje naj iščem besed, da bi izrazil svoj bol, ko sem na svoje oči videl, da so vse to divjanje vršili bratje nad krvnimi brati! Ali je bilo tedaj mogoče samo pomisliti, da se bo ves ta bes ublažil in vse to trpljenje pozabilo! In vendar gre ideja jugoslovenskega nacionalizma preko tega.

Silna bojna vihra je zdvijala preko evropskih poljan in tudi Tebe dragi, nepozabni pobratim premetavala iz rova v rov. Še parkrat mi je sreča dovolila, da sem Ti gledal v zveste oči. Ah srečni dnevi sredi bojnega trušča! Kaj kmalu pa sem prejel karto, ki jo čuvam kot zadnji spomin na Tebe.

Zemun, 19. X. 1915.

Ljubl Nandel

Trinajstega tega meseca ranjen v levo roko. Z zdrobljenimi kostmi sem končno dospel v Zemun. Dobih sem tetanus. Kakor gotovo veš je vsako upanje popolnoma izključeno. Morai bi se zroditi direktno čudež. Poslavljam se tvoj dragi Nande od

mezni funkcionarji poročila o delovanju organizacije, iz kojih se je videlo, da je Orjuna Javornik uspešno in dobro vršila svoje naloge. Pred volitvami sta govorila tudi delegata Oblastnega odbora, ki sta podala poročilo o vseh aktualnih vprašanjih, tihočih se sedanjih in bodočih nalog Orjune. Po njunih govorih se je vršila volitev novega odbora, ki nam je porok, da bo i v bodočnosti Orjuna Javornik na svojem mestu. Pri slučajnostih je govoril tudi imenom četnikov brat Viktor Hrovat, ki je s svojim govorom žel splošno priznanje.

Odbor Orjune Logatec se je te dni konstituiral in izvolil predsednikom brata Janeza Nagodeta, tešača iz Kalc. Ostala sestava odbora jamči, da se bo naš pokret v Logatcu še bolj razširil in poglobilo delo v organizaciji.

Orjuna Sv. Jakob-Krakovo-Trnovo ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne pri Kavčiču. Privoz 4. Pozivljamo one člane in članice, ki še niso poravnali članarine, da jo do občnega zbora sigurno poravnajo.

Zužemberk. Tukajšnja mestna Orjuna priredi v nedeljo, dne 22. t. m. veselično prireditev na kegljišču gostilne br. Polajnarija. Vabljeni so vsi iskreni Jugoslovenci in prijatelji našega pokreta.

Priprave za beografski kongres v naši oblasti prav dobro napredujejo. Večina organizacij je osnovala potne blagajne, v katere se stekajo vsi prostovoljni prispevki in dobički naših prireditev od pričetka januarja sem. Opozorjamo ostale organizacije, ki dosedaj še niso pokazale prave energije in delavnosti v tem pogledu, da prično takoj s podvojenim delom. Kajti le še malo časa nas loči od te prve naše velike prireditve, na koji mora Orjuna Slovenija pokazati, da se Orjuna v Sloveniji zaveda svojih nalog in da so zaman napori vseh

onih, ki jo hočejo pahniti zopet v nova robstva.

BRATJE IN SESTRE MESTNE ORJUNE LJUBLJANA!

Organizacija se nahaja v velikih finančnih težkočah. Dolžnost vsakega od Vas je, da plača čim preje članarino za leto 1925 in eventualno tudi zastalo članarino. Tako boste organizaciji pomagali iz tega težkega položaja. Blagajnik Vam pošilja sedaj vsem položnice, tako da boste lahko brez zamude časa poravnali Vašo članarino. Vrh tega Vam je blagajnik vsak dan na razpolago v »Ekonomske Orjuni« (Gledališka ulica) od 18.—19½. Bratje in sestri izpolnite Vašo dolžnost. Vaša orjunaška zavednost zahteva to! Mestni odbor opozarja vse, da bo proti onim bratom in sestram, ki ne bodo do konca marca t. l. poravnali svoje članarine, prisiljen postopati v smislu člena 7. statuta. Odbor pričakuje torej, da ne bo ta današnji apel ostal brez uspeha, in da bo vsak izmed Vas izpolnil svojo člansko dolžnost.

Bratje in sestre, zavedajte se, da ste Orjunaši in da naša organizacija nima nobenih drugih dohodkov kakor članarino!

Blagajnik.

Orjuna Železniki ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 28. februaria t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani Sokolskega doma.

Planina. Občni zbor organizacije jugoslovenskih nacionalistov Planina se vrši dne 1. marca 1924 z običajnim dnevnim redom ob 11.30 uri v gostilni Pelicon. — Odbor.

Orjuna Celje. Redni občni zbor naše organizacije bo v četrtek, dne 26. februaria t. l. ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Narodnega doma«. Na občnem zboru bo razgovor o razvitju prapora, ki se vrši v nedeljo, 5. aprila t. l. nadalje o kongresu v Beogradu in o sekcijah. Člani naj do tega časa tudi poravnajo članarino.

Kronika.

Dr. Korošec in Orjuna. Karakteristična črta delovanja tega prvaka slovenskega naroda je poleg drugih tudi ta, da v Beogradu govori in dela čisto drugače, kakor v Sloveniji. Dočim vara v Sloveniji narod z avtonomijo, samoupravo in tisoč drugimi slepili, plava v Beogradu v najbolj čisto patriotičnih vodah in se sklicuje na svoje zasluge, ki naj bi jih imel za ustanovitev Jugoslavije. To dvoživkarstvo mu je prešlo že tako v mozeg, da ga izvršuje celo v vprašanjih, v katerih bi si človek kaj takega niti ne drznul slutiti. Tako tudi napram Orjuni. Dočim vodijo listi in poslanci, kakor tudi on sam v Sloveniji proti Orjuni pravcato križarsko vojko, izražajo v Beogradu o njej čisto druge nazore. Tako se je i g. dr. Korošec v Beogradu na vprašanje, kaj sodi o Orjuni, odgovoril: da, Orjuna smatra za potrebno organizacijo, ki bo edina res kos s terorjem zatreti korupciji v zemlji. Ker pa je mož čutil, da leži v teh besedah le nekoliko preveč neskladnosti z njegovim resničnim postopanjem napram Orjuni, je pripomnil še, da pa v Sloveniji ni potreba Orjune, ker v Sloveniji ni korupcije. Pri tem sofizmu pa je g. dr. Korošec najbrže po-

bil na to, da vedo baš njegova glasila povedati največ o nečuvni korupciji v državi in Sloveniji. Sicer pa nam po dr. Koroščevi tezi o upravičenosti Orjune, prihajajo kakor nalašč v dobro tudi korupcijske afere brunnih tigrov s šinami, vozniki listi itd. Sploh opažamo, da se zadnje čase g. dr. Korošec zopet počasi, a gotovo vrača k staremu dr. Korošču jugoslovenske koncepcije, kar pa menda ni znamenje, da je vsegamočno in kot je klena pacta SLS zopet v razsuhu kakor leta 1917., ko jo je rešilo edino-le jugoslovenstvo pred že davno zasluženim in potrebnim propadom.

Dr. Korošec in položaj. Veliki tiger in voditelj slovenskega naroda je pričel svojo novo dobo poslankega in voditeljskega udejstvovanja z »globokimi in velepomembnimi izjavami« o političnem položaju. Tako je tudi zadnjič podal ob priliki sestanka šefov opozicijskega bloka sotrudniku »Jutarnjega lista« izjavo o politični situaciji v Jugoslaviji. Izjava, je ena sama velika samobsodba dosedanjega dela vseh političnih strank z vključeno edino zveličavno SLS, ki ji to pot prav nič ne prizanaša. Ko pa je še končno vprašal tarnajočega g. dr. Korošca posebni poročevalec »Jutarnjega lista«: »Smatrate li, da bi se te prilike vendar-le mogle sanirati in koga smatrate sposobnim to sanacijo provesti,« je sprejel sledeči odgovor:

»Mi ne poznamo niti ene instance, niti ene vlasti, niti enega človeka, ki bi danes mogel sanirati to stanje. Samo narod more ozdraviti te prilike. A da to izvrši, bi moral vzeti to sanacijo sam v svoje roke.«

Na nadaljno vprašanje kako si zamišlja način s katerim naj bi prevzel narod to sanacijo v svoje roke, je gospod dr. Korošec vstal in se pričel molče izprehajati po sobi, ker ni hotel dati na to vprašanje nobenega odgovora. Tako g. dr. Korošec, ki je obupal nad rešitvijo našega političnega položaja, ki ga po njegovih lastnih izjavi ne more rešiti niti nobena stranka, niti nikaka oseba, z eno besedo nikdo. Da celo niti sama SLS, v imenu koje je baš pred dobrim tednom zagotavljal g. dr. Korošec, da bo rešila zamotano politično stanje Jugoslavije.

S to izjavo g. predsednika bodoče avtonomne slovenske države soglašamo tudi mi v toliko, da je danes res ni v naši državi politične stranke in osebnosti, ki bi zam gla

odločno rešiti za vedno naše politične prilike. Ne strinjamo se z njegovo izjavo, da je tudi ni organizacije, ki naj bi bila te težki nalogi kos, ker taka organizacija že obstoja in je — Orjuna. Kajti samo in edino je Orjuna bo ona sila, ki bo rešila to zamotano vprašanje in v tej Orjuni so že tudi osebe, ki bodo zopet dvignile interese države in Nacije nad vse druge in upeljale v naše politično življenje zopet moralo!

Neumestni nastop dr. Wilfana, ki je pisal ob priliki obračunavanja z nemškimi poslancem dr. Kraftom istemu, da »najostreje obsoja one, ki so ta napad, bodisi direktno bodisi indirektno povzročili.« komentirajo in izrabljajo še danes nemški tisti. Posebno pa med njimi tetka »Cilicera«, ki kar gori navdušenja za ta »odločni in moški nastop« dr. Wilfana. K temu nam nerazumljivemu nastopu g. dr. Wilfana smo doslej, ko se ga je komentiralo in izrabljalo samo v politični borbi, molčali. Ker pa so pričeli sedaj operirati s tem pismom tudi nemščurji in nemškutarji in z njim dokazovati, da se jim godi »velika krivica, ki jo prizna dr. Wilfan«, smatramo potrebnim, da stopimo iz dosedanje rezerve in da primerno ožigosamo ta nepotrebnost in neumestni korak dr. Wilfana. Kajti g. dr. Wilfan je o vseh razmerah v naši državi prav dobro poučen in tako tudi verujemo o prepotentnem nastopu Nemcev. Saj so bili ti Švabi celo tako predrzni, da so se pričeli proglašati kot velevažen element pri rešitvi naših posebnih notranje političnih prilik in hoteli igrati neko vlogo posredovalcev pri srbo - hrvaškem sporu. Kako upravičen je bil radi tega nastop našega naroda, ki je odločno in po jugoslovensko odklonil to nemško intervencijo pa si bo g. dr. Wilfan najlažje predstavil, če se vživi v ulogo posredovalca med Mussolinijem in aventnisko opozicijo. Poleg tega bi pa moral gosp. doktor upoštevati tudi dejstvo, da so Švabi v naši državi ostali po duhu in po dejanju še vedno tisti, kakor so bili tedaj, ko so še zidali most do Adrije. Tedaj pa je imel o njih tudi g. dr. Wilfan mnenje precej različno od današnjega.

Izgovarjanje na kolegialnost zastopnikov narodnih manjšin pa v tem pogledu ne drži! Kajti upravičeno smemo trditi, da ne bodo niti za trohico olajšali bede in trpljenja našega zaslužnega naroda vsi protesti združenih narodnih manjšin, dokler ne bodo ti protesti tudi podprti po močni in edinstveni Jugoslaviji. Poleg tega pa moramo še pripomniti, da smo mi zastoni pričakovali kaknega protesta naših nemških narodnih manjšin in g. dr. Krafta tedaj, ko je bil gorel »Balkan«, ki se niti primerjati ne more z dr. Kraftovim slučajem. Končno pa je g. doktor tudi lahko uverjen, da bo v slučaju potrebe prav gotovo v Italiji mnogo več zalegla ena sama bomba naših četnikov, kakor pa tisoč zelo dvomljivih protestov dr. Krafta in ostalih zastopnikov narodnih manjšin.

»Srednje linije« je močno zabolela naša zadnja notica, v kateri smo podali naše mnenje o teh polovičarih. Užaljeni nad odločnim tonom se pritožujejo, da z nami ni mogoče debatirati, ker, da ton Orjune ni dovolj resen za debate. Obenem pa nas pozivlje, da naravnost citiramo besede, kdo je napadel »Orjuno« na ta način, kot ga morejo opravljati ljudje, ki so v ožjih stikih s »Slovenčevci« (mi smo napisali s »Slovenčevci«!) Da ne bodo moše zastoni listati po svojem listu, jim nasvetujemo, da si poiščejo št. 5 z dne 3. febr. — stran 2. članek; »Za

svobodo govora, v katerem stoji med drugim tudi: »Med shodom so udri v dvorano pristaši samostojne demokratske stranke in s pomočjo orožništva prodrli do govorniškega odra in razbili shod.« Govor je namreč o neuspelem shodu dr. Korošca v Ljubljani, ki popolnoma odgovarja tozadevnemu poročilu »Slovenca«, ki pa je bil vsaj toliko pošten, da je priznal, da je na shod prišla Orjuna ne pa pristaši samostojne demokratske stranke.

Dalje! Prvi dan po našem zboru v »Mestnem domu«, na katerem se je nasvetovalo našemu članstvu, naj voli v Ljubljani »Narodni blok«, je prinesel »Narodni dnevnik« št. 8., str. 4., dne 6. febr. 1925 sledeče poročilo: »Orjuna za nacionalni blok«.

Na včerajšnjem shodu Orjune je bilo sklenjeno (podčrtali mi), da morajo Orjunaši celotno glasovati za »nacionalni blok«, pa čeprav je to v nasprotju s sklepom Glavnega odbora Orjune. S tem je prenehala biti Orjuna vsenarodna organizacija in postala je samo strankarska bojna organizacija. Posledice te dekadence ne bodo izostale in z narodnega stališča samo obžalujemo, da ni Orjuna v volilnem boju prestala preizkušnje.

Gospodje »srednjelinijaši oglejte si »Slovenca« in njegovo sodbo o nastopu Orjune pri volitvah in potem primerjajte! Izgovor pa, da ste to poročilo povzeli po resnično iz »Orjuni« prijaznih listov, ne drži, ker je lažniv. Bili ste namreč slučajno vi prvi »napredni list«, ki je

Din 1! — na vsak korak

prihranite, zato ne tožite, da vam je predalec in kupujte vse oblačilne predmete in potrebščine pri

Drago Schwab, Ljubljana.

poročal o tem našem sestanku. Po potrebi bi lahko še navedli zahtevana mesta v vašem listu. Vendar pa nimamo za to niti volje, ker se nam zdi škoda papirja, s kojim naj bi sofistom kot ste vi, dokazovali, da človek, ki paktira in zagovarja klerikalce, ni ž njimi v ožjih stikih. Posebno pa še, ker »Orjuni« zaenkrat še ne plačuje papirja kak bogati trgovec.

Službene objave.

Vsled sklepa seje Oblastnega odbora se ustanovi za ljubljansko oblast poškodbeni fond, v katerega so

KARO-čevlji
Maribor, Koroška 19.

JOSIP TIŠLER sodarski mojster

v Spodnji Šiški, Celovška cesta šte. 65

izdeluje in popravlja sode vseh vrst in velikosti. Sprejema tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela po solidnih cenah in točni postrežbi.

Krojaci, pozor!

Razpošiljalnica

Krojaci, pozor!

Josip Ivančič

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta šte. 4.

Specijalna zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega sukna. Velika izbira vseh vrst podlog za moške obleke. Prodaja se na veliko in malo po najnižjih tovarn. cenah.

Oglejte si zalogo!

Naročite vzorce!

dožniti plačati vsi člani enkratni davek Din 6. Ta davek plačajo člani pri svojih mestnih organizacijah, katere prejmejo tozadevna obširnejša navodila. Iz poškodbenega fonda se bodo podpirali oni naši člani, ki so vsled udejstvovanja v

naših vrstah postali delanezmorni, oziroma se jim bo v potrebi preskrbelo zdravniško pomoč. Posamezni mestni odbori imajo pravo slabše situirane člane te dajatve oprostiti in razliko predpisati premožnejšim članom.

Popolnoma varno naložite denar v

Ljubljansko posojilnico

V LJUBLJANI, Mestni trg šte. 6

ker ima že nad

10.000.000 Din jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje

na najugodnejše.

Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje le proti polni varnosti na vključbo in proti poroštvu.

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:

SADNE SOKE:

malinovec, citronado in sadni grog (punč).

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJACE:

limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJACE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.

SADNE ETERE

v raznih koncentracijah.

NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je naš srčno ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat in stric, gospod

VIKTOR BOLAFFIO

trgovec

dne 18. februarja 1925 ob pol 7. uri zjutraj za vedno zapustil. Zemeljske ostanke blagopokojnega prepeljemo v Gorico.

Venci se hvaležno odklanjajo.

V LJUBLJANI, dne 18. februarja 1925.

ŽALUJOČI OSTALI.

Stroški pri uporabi bencina!

Vozi brez bencina!

Adaptiraj svoj avto, traktor ali stabilni motor s patent.

HAG - generatorjem!

Vozi z ogljem!

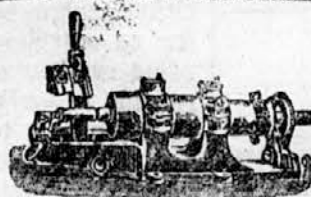
Prospekte in reference daje:

JUGO-HAG

LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24.

Telefon šte. 560.

Stroški pri uporabi oglja!

STROJI
za obdelovanje lesa.

ZVONOVI.
TURBINE.

Transmisije in železne konstrukcije.

Železo- in kovinlvarna. Ognjevarna potrebščina. Sesalke. - Armature.

Strojne tovarne in livarne d.d.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Je najmodernejša urejena in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Časopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.

Pravi zaklad
VSAKEGA

gospodinjstva je dobro milo, zato zahtevajte

povsod edino le

MILU „GAZELA“.

SVOJI K SVOJIM!

Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pnevmatika ter se sprejemajo v polno popravilo za emajliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franko.

Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles

TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.